

Ansvar och förutsättningar kring bostäder för sociala ändamål för arbets- och företagsnämnden

Uppdaterad 2018-11-05

Arbets- och företagsnämndens ansvar

Arbets- och företagsnämnden har det övergripande ansvaret för Nacka kommuns flyktingmottagande, ansvar för ensamkommande barn och unga samt ekonomiskt bistånd. Inom dessa ansvarsområden finns lagstiftning som fastställer Nacka kommuns ansvar att ordna med bostäder till anvisade nyanlända Nackabor, boende för ensamkommande barn och unga samt vid behov tillfälligt boende för hushåll inom ekonomiskt bistånd.

Enligt kommunstyrelsens reglemente ansvarar kommunstyrelsen för kommunens mark- och fastighetsförvaltning. Det innebär bland annat att kommunstyrelsen ansvarar för all inhyrning av lokaler och mark samt drift, utveckling och förvaltning av kommunens fastigheter.

För arbets- och företagsnämndens innebär ovan att nämnden årligen ska beställa utrymme i bostäder för respektive målgrupp genom att upprätta en behovsbedömning på kort och lång sikt. Utifrån behovsbedömningen fastställer kommunstyrelsen en genomförandeplanering. Arbets- och företagsnämnden tilldelas en budget för de kostnader och intäkter som väntas uppstå för genomförandet.

Målgrupper för bostadsförsörjning

Behovsbedömningen omfattar behovet av bostäder för de tre målgrupper som finns inom nämndens ansvarsområden.

Genomgångsbostäder för nyanlända

Enligt bosättningslagen har kommunen skyldighet att ordna boende för personer som anvisas av Migrationsverket.¹ Varje år fastställer Länsstyrelsen kommunal som anger hur många nyanlända kommunen ska ta emot enligt bosättningslagen. Migrationsverket tar fram en årsfördelning av mottagandet. I Nacka erbjuds nyanlända efter beviljat uppehållstillstånd en genomgångsbostad i högst två år.

Tillfälligt boende

Inom verksamheten ekonomiskt bistånd finns hushåll som av olika orsaker inte kan ordna och finansiera sitt eget boende. I denna grupp finns det exempel på barnfamiljer som hamnat i akut bostadsbrist och efter ansökan beviljats ekonomiskt bistånd i form av tillfälligt boende enligt socialtjänstlagen.

¹ Lagen (2016:38) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning

Ensamkommande unga

Ensamkommande unga mellan 18–21 år som beviljats uppehållstillstånd och som bedöms vara ansvarstagande och mogna kan i stället för en placering på ett kollektivt boende erbjudas en träningslägenhet som anskaffats av kommunen. Denna typ av bostadslösning är kostnadseffektiv och begränsad till ensamkommande unga upp till 21 år.

Faktorer som påverkar betalningsförmågan

Storleken på bostaden påverkar hyran och det är därför viktigt med en begränsning av antalet kvadratmeter per person. Om hyran överstiger individens betalningsförmåga kan det innebära att individen behöver ansöka om kompletterande försörjningsstöd.

Det finns ytterligare faktorer som påverkar möjligheten för nyanlända att klara att betala hyran. Under den tvåårsperiod som nyanlända har en etableringsplan hos Arbetsförmedlingen kan de nyanlända söka om kompletterande bostadsersättning eller bostadsbidrag. För vissa bostäder är det inte möjligt att få bostadsersättning, bland annat när singelhushåll bor i en delad bostad eller bor inneboende i ett rum eller en del av en villa. Det kan innebära att individen behöver komplettera med försörjningsstöd. För par över 29 år kan vare sig bostadsersättning eller bostadsbidrag beviljas. Familjer kan beviljas bostadsbidrag, men om de är inneboende beviljas endast en del av bostadsbidraget.

Migrationsverkets prognos

Migrationsverket uppdaterar sin prognos för flyktingmottagande fem gånger per år. Prognosen innehåller siffror för innevarande år samt tre år framåt, och ligger till grund för de prognoser om kommunal som använts vid bedömningen av bostadsbehovet.

I tabellen nedan redovisas Migrationsverkets prognos över antalet anvisningar av nyanlända för 2019–2021. Grundat på denna prognos har en beräkning utifrån Nackas kommunal för anvisningar samma år gjorts. Beräkningarna utgår från den andel som hittills använts då kommunalet bestämts för Nacka kommun.

Tabell 1) Migrationsverkets prognos över antalet anvisningar samt beräknat kommunal för Nacka kommun 2019–2021

År	Antalet anvisade från Migrationsverkets anläggningsboenden	Sveriges flyktingkvot	Totalt antal anvisningar nyanlända	Beräknat kommunal Nacka*
2019	4100	5000	9100	180
2020	5300	5000	10 300	203
2021	5600	5000	10 600	210

Källa: [Migrationsverkets verksamhets- och utgiftsprognos, juli 2018](#)

*fastslaget för 2019, egna beräkningar för 2020-2021

När det gäller antalet anvisade ensamkommande kommer antalet att ligga runt 10 barn per år under de närmaste tre åren enligt Migrationsverkets prognos.

Tabell 2) Antalet anvisningar av ensamkommande enligt Migrationsverkets prognos 2019-2021 samt beräknat kommunal

År	Antalet anvisade ensamkommande	Beräknat kommunal Nacka*
2019	700	7
2020	1100	11
2021	1200	12

Källa: [Migrationsverkets verksamhets- och utgiftsprognos, juli 2018](#)

*Egna beräkningar grundat på Nacka kommuns nuvarande andel 10,18 promille.

Det bör noteras att Migrationsverket utgår från ett planeringsantagande i sina prognoser, men anger samtidigt ett högsta och lägsta scenario vars spann är mycket stort.

Mottagandeutredningens förslag

Om mottagandeutredningens förslag² om ett jämnare asylmottagande i landet beslutas av riksdagen kommer kommunen även vara skyldig att ordna med boende för ett visst antal asylsökande varje år. Detta skulle innebära ett större behov av bostäder än det nuvarande prognos anger. Hur stort antal det handlar om är svårt att bedöma.

Enligt mottagandeutredningens beräkningar skulle det behövas 8 800 platser i eventuellt kommunalt asylboende 2020. Detta skulle innebära att Nacka behöver kunna erbjuda 170 asylplatser under 2020 om samma kommunandel som vid anvisning av nyanlända används.

Utredningen är på remiss under hösten 2018. Bedömningen är att eventuella beslut i riksdagen med anledning av utredningen kommer att dröja till 2019.

² SOU 2015:02